

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle sähköisestä tunnistamisesta, luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköisestä tunnistamisesta, luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi.

Tausta

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 11.4.2024 asetuksen (EU) 2024/1183 asetuksen (EU) N:o 910/2014 muuttamisesta eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kehityksen vahvistamisen osalta (jäljempänä eIDAS-muutosasetus). eIDAS-muutosasetus on sellaisenaan jäsenvaltioissa sovellettavaa oikeutta. Asetus jättää kuitenkin eräissä asioissa jäsenvaltioille kansallista liikkumavaraa. Lisäksi uudistetussa eIDAS-muutosasetuksessa on joitain velvoitteita jäsenvaltioille, kuten eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoaminen, kansallisen valvontaelimen ja kansallisen yhteyspisteen nimeäminen, jotka edellyttävät kansallista täydentävää lainsäädäntöä. Hallituksen esityksellä ehdotetaan säädettäväksi edellä mainituista asioista, jotta uudistettua eIDAS-muutosasetusta voidaan Suomessa soveltaa tehokkaasti.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi lompakon kanssa ensimmäisen yhteensopivan sähköisen todistuksen toteuttamista Suomessa, ja se olisi poliisin tuottama digitaalinen henkilöllisyystodistus. Lisäksi esityksessä tehdään kansallisista tarpeista johtuvia sähköisen asioinnin ja vahvan sähköisen tunnistamisen käytön turvallisuutta lisääviä sekä lainsäädännön ajantasaistamiseksi tarpeellisia muutoksia.

Hallituksen esityksen lisäksi on laadittu kuvaus kansallisesta eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakoiden ekosysteemistä. Kuvauksen tarkoituksena on antaa käytännönläheinen yleiskuva lompakon ympärille syntyvistä tehtävistä ja rooleista sekä hyödyntämisen edellytyksistä ja eduista.

Tavoitteet

eIDAS-muutosasetuksen tavoitteena on varmistaa, että unionin kansalaisilla ja unionissa asuvilla henkilöillä on oikeus digitaaliseen identiteettiin, joka on heidän yksinomaisessa määräysvallassaan. Tarkoituksena on varmistaa, että jäsenvaltioiden rajat ylittäviin asiointitilanteisiin on saatavilla erittäin turvallisia ja luotettavia sähköisiä identiteettiratkaisuja, niin käyttäjien kuin asiointipalvelujen näkökulmasta. Tavoitteena on myös vähentää riskejä ja kustannuksia omaksumalla yhdenmukaisempi lähestymistapa sähköiseen tunnistamiseen. Luottamuspalvelujen osalta tavoitteena on varmistaa yhtäläiset edellytykset luottamuspalvelujen tarjoamiseen ja niiden hyväksymiseen jäsenvaltioissa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/10855/2024.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen: kirjaamo.vm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Valtiovarainministeriö, PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/10855/2024. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla. Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan **viimeistään 29.8.2025**.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa:

Laura Kolinen, neuvotteleva virkamies, etunimi.sukunimi@gov.fi, 12.6.-27.6. ja 31.7.-29.8.

Riikka Noponen, hankepäällikkö, etunimi.sukunimi@gov.fi, 17.7.-23.7.

Linkit

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM059:00/2024>

Liitteet:

[HE luonnos eIDAS-muutosasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi.pdf](#)

[Utkast_Regeringens proposition till lagstiftning som kompletterar eIDAS-ändringsförordningen.pdf](#)

[Luonnos_Kuvaus kansallisesta eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon ekosysteemistä.pdf](#)

Jakelu:

Aalto-korkeakoulusäätiö sr
Aava
Ahvenanmaan Ammattikorkeakoulu (Högskolan på Åland)
Ahvenanmaan hyvinvointialue
Ahvenanmaan valtionvirasto
Akaan kaupunki
Akava ry
Aktia Pankki Oyj
Aktia Pankki Oyj
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Alko Oy
Allianssi
Altia Oyj
Arek Oy
Arene ry.
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Assently AB
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
Auran kunta
AVARN Security
Brändö kommun
Capgemini
Celia

Centria ammattikorkeakoulu
CGI
Danske Bank Oyj
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Digi- ja väestötietovirasto
DigiFinland (SoteDigi) Oy
DNA Oyj
Eckerö kommun
Eduskunnan kanslia
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elintarviketurvallisuusvirasto
Elisa Oyj
Eläkeläisliittojen etujärjestö Eetu ry
Eläketurvakeskus
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Karjalan käräjäoikeus
Etelä-Karjalan ulosottovirasto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus
Etelä-Pohjanmaan oikeusaputoimisto
Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimisto
Etelä-Pohjanmaan ulosottovirasto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Savon kampuskiinteistöt
Etelä-Savon käräjäoikeus
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen ky, Essote
Etelä-Savon työ- ja elinkeinotoimisto
Etelä-Savon ulosottovirasto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Etla
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evankelis-luterilainen kirkko
Evijärven kunta
Ficom
Finanssiala ry
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Finavia
Findynet
Finströms kommun
Fintraffic
Forssan kaupunki

Fujitsu Finland Oy
Föglö kommun
Geologian tutkimuskeskus
Geta kommun
Gofore
Gurulogic Microsystems Oy
HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Haidion
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hammarlands kommun
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Hansel Oy
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin eurooppalainen koulu
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin hovioikeus
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin käräjäoikeus
Helsingin poliisilaitos
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu
Helsingin seudun liikenne
Helsingin seudun ympäristöpalvelut
Helsingin syyttäjänvirasto
Helsingin ulosottovirasto
Helsingin yliopisto
Hightrust.id / Megical Oy
Hightrust.id / Megical Oy
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Honkajoen kunta
Huittisten kaupunki
Humanistinen amk
Humppilan kunta
Huoltovarmuuskeskus
Hyyrynsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hyvinvointiala HALI ry
Hämeen ammattikorkeakoulu
Hämeen ELY-keskus
Hämeen poliisilaitos

Hämeen työ- ja elinkeinotoimisto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Hämeenlinnan kaupunki
Hätäkeskuslaitos
lin kunta
IIS Palvelut Oy
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilmatieteen laitos
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Innovaatiorahoituskeskus Business Finland
Into Security
loxio
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä- ja Keski-Uudenmaan ulosottovirasto
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen poliisilaitos
Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Iso
Itä-Suomen syyttäjänvirasto
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus
Itä-Uudenmaan oikeusaputoimisto
Itä-Uudenmaan poliisilaitos
Itä-Uudenmaan syyttäjänvirasto
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Jomala kommun
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juuan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kaakkois-Suomen poliisilaitos
Kaakkois-Suomen rajavartiosto
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Socom Oy
Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun ELY-keskus
Kainuun hyvinvointialue
Kainuun käräjäoikeus
Kainuun oikeusaputoimisto
Kainuun rajavartiosto
Kainuun työ- ja elinkeinotoimisto
Kainuun ulosottovirasto
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO
Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti KAVI
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus KARVI
Kansallisarkisto
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kanta-Hämeen käräjäoikeus
Kanta-Hämeen ulosottovirasto
Karelia-ammattikorkeakoulu
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaupan liitto
Kaustisen kunta
KEHA-keskus
Kehitysvammaisten tukiliitto ry
Kehitysvammaliitto
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kemi-Tornion käräjäoikeus
Kempeleen kunta

Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ulosottovirasto
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Keski-Savon Jätehuolto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Suomen käräjäoikeus
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Koske ry
Keski-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto
Keski-Suomen ulosottovirasto
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kesko Oyj
Keskuskauppakamari
Keskusrikospoliisi
Keuruun kaupunki
KEVA
Kihniön kunta
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konkurssiasiamiehen toimisto
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Korpelan Voima
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotimaisten kielten keskus
Kotkan kaupunki
Koululiikuntaliitto KLL ry
Kouvolan kaupunki
KPMG
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuluttajaliitto
Kuluttajariitalautakunta
Kumlinge kommun
Kunnallinen työmarkkinalaitos
Kuntien takauskeskus

Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuuloliitto ry
Kuurojen liitto
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kymenlaakson käräjäoikeus
Kymenlaakson ulosottovirasto
Kynnys ry
Kyyjärven kunta
Kårkulla samkommun
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Kökar kommun
Lab-ammattikorkeakoulu
Lahden amk
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ammattikorkeakoulu
Lapin ELY-keskus
Lapin hyvinvointialue
Lapin käräjäoikeus
Lapin poliisilaitos
Lapin rajavartiosto
Lapin syyttäjänvirasto
Lapin työ- ja elinkeinokeskus
Lapin ulosottovirasto
Lapin yliopisto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Laurea-ammattikorkeakoulu
Lemin kunta
Lemlands kommun
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Lidl Suomi Ky
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Liikkukaa! ry
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Lounais-Suomen poliisilaitos
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Lumparlands kommun
Luonnonvarakeskus
LUT Yliopisto
Luumäen kunta
Länsi- ja Keski-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Sosiaalitalo Oy
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Pohjan ulosottovirasto
Länsi-Suomen merivartiosto
Länsi-Suomen syyttäjänvirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus
Länsi-Uudenmaan poliisilaitos
Länsi-Uudenmaan syyttäjänvirasto
Länsi-Uudenmaan ulosottovirasto
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Maanmittauslaitos
Maanpuolustuskorkeakoulu
Maaseutuvirasto
Maatalousyrittäjien eläkelaitos
Malax kommun - Maalahden kunta
Mariehamns stad
Markkinaoikeus
Marttilan kunta
Maskun kunta
Mehiläinen Oy
Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Metsähallitus
Metsänhoitoyhdistykset
Metsäntutkimuslaitos
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta

Museovirasto
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nets Oy
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nordea
Nordea
Nousiaisten kunta
Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Näkövammaisten liitto ry
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Ohjelmistoyrittäjät ry
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Oikeuspalveluvirasto
Oikeusrekisterikeskus
Oma Säästöpankki Oyj
Onnettomuustutkintakeskus
OP Ryhmä
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Opintotuen muutoksenhakulautakunta
Opiskelijoiden liikuntaliitto ry
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Ortodoksinen kirkko
Osuuspankki
Osuuspankki
Oulaisten kaupunki
Oulun Ammattikorkeakoulu
Oulun kaupunki
Oulun käräjäoikeus
Oulun poliisilaitos
Oulun seudun ulosottovirasto
Oulun syyttäjänvirasto
Oulun yliopisto
Outokummun kaupunki
Oy Apotti Ab
Oy Matkahuolto Ab

Oy Samlink Ab
Padasjoen kunta
Paimion kaupunki
Palkansaajien tutkimuskeskus
Paltamon kunta
Palvelualojen työnantajat Palta ry.
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Patentti- ja rekisterihallitus
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelastusopisto
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan käräjäoikeus
Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimisto
Pirkanmaan ulosottovirasto
Pirkkalan kunta
PlusID
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan käräjäoikeus
Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus, Sonet Botnia
Pohjanmaan poliisilaitos
Pohjanmaan syyttäjänvirasto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan käräjäoikeus
Pohjois-Karjalan rajavartiosto
Pohjois-Karjalan työ- ja elinkeinotoimisto
Pohjois-Karjalan ulosottovirasto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Satakunnan peruspalveluyhtymä PoSa
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Savon työ- ja elinkeinotoimisto
Pohjois-Savon ulosottovirasto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Poske
Pohjola-Norden
Poliisiammattikorkeakoulu
Poliisihallitus

Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
POP Pankkiliitto osk
POP Pankkiliitto osk
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Posti Oy
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustushallinnon rakennuslaitos
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päijät-Hämeen koulutuskonserni
Päijät-Hämeen käräjäoikeus
Päijät-Hämeen ulosottovirasto
Pälkäneen kunta
Pääesikunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raahen seudun ulosottovirasto
Rahoitusvakausrasto
Raision kaupunki
Raja- ja merivartiokoulu
Rajavartiolaitoksen esikunta
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Rikosseuraamuslaitos
Ristijärven kunta
R-kioski Oy
Rovaniemen hovioikeus
Rovaniemen kaupunki
Ruokavirasto

Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaisalueen koulutuskeskus
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Saimaan AMK
SAK ry
Sallan kunta
Salon kaupunki
Salpausselän syyttäjänvirasto
Saltviks kommun
SAMOK ry. Suomen opiskelijakuntien liitto
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan hyvinvointialue
Satakunnan käräjäoikeus
Satakunnan työ- ja elinkeinotoimisto
Satakunnan ulosottovirasto
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonia-ammattikorkeakoulu
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Scytales
SEB (Skandinaviska Enskilda banken)
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Signicat AS
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siili
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sisä-Suomen poliisilaitos
Sisä-Suomen syyttäjänvirasto
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Socca -Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaalialan osaamiskeskus Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja

Satakunnassa, Pikassos
Sosiaalialan osaamiskeskus Verso-liikelaitos
Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta
Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta
Soste Suomen sosiaali ja terveys ry.
Sotkamon kunta
Sottunga kommun
Soveltava Liikunta SoveLi ry
S-pankki
S-ryhmä
Statens ämbetsverk på Åland
STTK ry
Sulkavan kunta
Sunds kommun
Suojelupoliisi
Suomalais-Venäläinen koulu
Suomen Akatemia
Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto SAKU ry
Suomen Apteekkariliitto - Finlands Apotekareförbund ry
Suomen Asiakastieto Oy
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Erillisverkot Oy
Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto SITRA
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen metsäkeskus
Suomen Olympiakomitea
Suomen Ortodoksinen kirkko
Suomen pankki
Suomen pankki
Suomen Punainen Risti
Suomen Standardisoimisliitto SFS ry
Suomen Tilaaajavastuu Oy
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry.
Suomen ympäristökeskus
Suomen Yrittäjät ry
Suomenlahden merivartiosto
Suomenlinnan hoitokunta
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Svenska Handelsbanken AB, Suomen sivukonttoritoiminta
Svenska handelshögskolan
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Säteilyturvakeskus
Säästöpankki
Säästöpankkiliitto osk
Taideyliopisto
Taipalsaaren kunta

Taiteen edistämiskeskus
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tapaturmavakuutuskeskus
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Tasavallan presidentin kanslia
Tehy ry
Teknologiateollisuus
TELA Työeläkevakuuttajat ry.
TeliaSonera Finland Oyj
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Terveystalo Oy
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tiedusteluvalvontavaltuutetun toimisto
Tieteen Tietotekniikan keskus CSC Oy
Tietoevry
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turun ammattikorkeakoulu
Turun hallinto-oikeus
Turun hovioikeus
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tuusulan seudun vesilaitos
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työllisyysrahasto
Työllisyysrahasto
Työneuvosto
Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry
Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta
Työtuomioistuin
Ubisecure
Ulkoasiainministeriö
Ulkopoliittinen instituutti

Ulosottolaitos / valtakunnanvoudin kanslia
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan työ- ja elinkeinokeskus
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
W2E
Vaaian kunta
Vaasan ammattikorkeakoulu
Vaasan hallinto-oikeus
Vaasan hovioikeus
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan yliopisto
Vakuutuskeskus
Vakuutusosasto
Valkeakosken kaupunki
Valtakunnansyyttäjänvirasto
Valtakunnanvoudinvirasto
Valteri-koulu
Valtimon kunta
Valtiokonttori
Valtion koulukodit
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori
Valtioneuvoston kanslia
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry
Vankiterveydenhuollon yksikkö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Vapaa ammattiliitto - VALO ry, Vapaa ammattiliitto - VALO ry
Varastokirjasto
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Varsinais-Suomen käräjäoikeus
Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Vasso Oy
Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto
Varsinais-Suomen ulosottovirasto
Vartiolentolaivue
Vatajankosken Sähkö
Vehmaan kunta
Veikkaus Oy

Veritas
Verohallinto
Veronmaksajain Keskusliitto
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Visma
VR Yhtymä Oy
VTT Oy
Vårdö kommun
Väylävirasto
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Yleisradio
Ylioppilastutkintolautakunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Yrkeshögskolan Arcada
Yrkeshögskolan Novia
YTHS Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiö
Åbo Akademi
Ålands hälso- och sjukvård
Ålands landskapsregering
Ålands tingsrätt
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot rajat ylittävän sähköisen tunnistamisen, sähköisten luottamuspalvelujen ja eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kansallisesta sääntelystä:

Huomiot koskien digitaalista henkilöllisyystodistusta:

Huomiot kansallisen vahvan sähköisen tunnistamisen turvallisuutta parantavista muutoksista:

Huomiot koskien kansallista ekosysteemikuvausta:

Kolinen Laura
Valtiovarainministeriö

Markou Nikos
Valtiovarainministeriö